مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته ای ، شماره ۱۶ ، تابستان ۱۳۹۸جلد۳، ص ۷-۱
http://www.jase.ir

اخلاق حرفه ای در آموزش

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته ای (سال پنجم)
شماره ۱۶ / تابستان ۱۳۹۸ / ص ۷-۱

رویا بیک[۱]
[۱]کارشناسی ، علوم تربیتی ، دانشگاه پیام نور شوش

نویسنده مسئول:
رویا بیک

چکیده

هر مجموعه ی سازمانی دارای کدهای اخلاقی متناسب با ساختار حرفه ای خود است که اخلاق حرفه ای نام دارد . آموزش عالی نیز نظامی حرفه ای است و اساتید دانشگاه ها به عنوان افرادی که مسئولیت تعلیم و تربیت دانشجویان را بر عهده دارند باید از اصول اخلاق حرفه ای معلمی آگاهی داشته و به آن پایبند باشند رعایت اخلاق آموزشی تضمین کننده ی سلامت فرایند یاددهی – یادگیری در دانشگاه است و موجب افزایش تعهد پاسخگویی مدرسان نسبت به نیازهای دانشجویان می شود . بر اساس مبانی اخلاق حرفه ای معلمی ، یک استاد در دو بعد باید خود را ملزم به رعایت اصول اخلاقی بداند ؛ اول ، به جهت جایگاه تاثیر گذاری که بر رفتار و افکار فراگیران دارد ، باید خود را آراسته به فضایل اخلاقی نماید و بداند موثرترین روش در انتقال ارزش های اخلاقی مثبت ، آشکار شدن آنها در رفتار واقعی مدرس است . دوم ، به جهت وظیفه ای که در قبال براوردن نیازهای آموزشی دانشجویان دارد ، با رعایت حداکثری اصول اخلاقی در اجام وظایف حرفه ای ، مسئولیت های آموزشی خود را به بهترین نحو به انجام رساند [ایمانی پور ، ۱۳۹۱] . هدف این مقاله مروری ست که به کمک مطالعه ی کتابخانه ای و بررسی مقالات مرتبط تدوین شده است ، تبیین اخلاق حرفه ای اساتید دانشگاه ها به عنوان یک معلم بوده و در آن استانداردهای اخلاقی اساتید در دو نقش آموزشی و تربیتی مورد بررسی قرار گرفته است . تا به مفهوم اخلاق حرفه ای و اهمیت و ابعاد گوناگون آن و نیاز جوامع امروز به اخلاق بپردازد .

واژگان کلیدی : اخلاق حرفه ای ، معلمی ، تدریس ، تربیت اخلاقی ، آموزش .

مجله علمی پژوهش در علوم انسانی و تحقیقات میان رشته ای ، شماره ۱۶ ، تابستان ۱۳۹۸جلد۳، ص ۷-۱
http://www.jase.ir

مقدمه

اخلاق حرفه ای یکی از مسائل اساسی همه ی جوامع بشری است . در حال حاضر ، متاسفانه در جامعه ی ما در محیط کار کمتر به اخلاق حرفه ای توجه می شود . در حالی که در غرب سکولار ، در دانش های مربوط به مدیریت و سازمان ، شاخه ای با عنوان اخلاق حرفه ای وجود دارد ، ولی در جامعه ی دینی ما در مدیریت ، به اخلاق توجه کافی نشده است . جامعه ما نیازمند آن است تا ویژگی های اخلاق حرفه ای مانند دلبستگی به کار ، روحیه مشارکت و اعتماد ، ایجاد تعامل با یکدیگر و ... تعریف ، و برای تحقق آن فرهنگ سازی شود . امروزه بسیاری از کشورها در جهان صنعتی به این بلوغ رسیده اند که بی اعتنایی به مسائل اخلاقی و فرار از مسئولیت ها و تعهدات اجتماعی ، به از بین رفتن بنگاه می انجامد . به همین دلیل ، بسیاری از شرکت های موفق برای تدوین استراتژی اخلاقی احساس نیاز کرده ، و به این باور رسیده اند که باید در سازمان یک فرهنگ مبتنی بر اخلاق رسوخ کند . از این رو ، کوشیده اند به تحقیقات درباره ی اخلاق حرفه ای جایگاه ویژه ای بدهند ؛ وقتی از حوزه ی فردی و شخصی به حوزه کسب و کار گام می نهیم ، اخلاق کار و یا اخلاق شغلی به میان می آیند ؛ مانند : اخلاق پزشکی ، اخلاق معلمی ، اخلاق مهندسی و نظایر آن . برای نمونه ، چگونه ممکن است سیستم یک بیمارستان یا دانشگاه فاسد باشد ، اما از پرستاران بخواهیم اخلاقی باشند . امروزه اخلاق حرفه ای نقش راهبردی در بنگاه ها دارد و متخصصان مدیریت استراتژیک ، اصول اخلاقی شایسته در سازمان را از پیش شرط های مدیریت استراتژیک خوب دانسته اند . در اخلاق حرفه ای ، مسئولیت سازمان در قبال محیط داخلی و خارجی است و این متمایز از حقوق کار است ؛ اما حقوق کار نیز در آن وجود دارد . اصول اخلاق خوب از پیش شرط های مدیریت استراتژیک خوب است . این اصول موجب ایجاد یک شرکت و بنگاه خوب می شود [امیری و همکاران ، ۱۳۸۹] . اصطلاح اخلاق حرفه ای به عنوان یکی از ویژگی های سرمایه های انسانی و معنوی هر جامعه یا سازمان و به عنوان نوعی تعهد اخلاقی و وجدان کاری نسبت به هر نوع کار ، وظیفه و مسئولیت از قرن ۱۸ و ۱۹ میلادی در ادبیات سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی نویسندگان غربی رایج شد . به زبان دیگر ، صداقت در رفتار ، گفتار و کردار در هر صنف و شغل به عنوان نمادی از احترام به اخلاق حرفه ای مورد توجه قرار گرفت و به مرور زمان در هر شغل و حرفه ای در قالب مرام نامه ، منشور و میثاق اخلاق حرفه ای و میثاق اصول اخلاقی و نوشته هایی شبیه به آن صورت مکتوب و الزام آور درامد . نکته مهمی که در باب اخلاق حرفه ای هنوز در هاله ای از ابهام است ، ضمانت اجرایی آن و التزام افراد و سازمان ها به رعایت مفاد آن است . البته ذکر این نکته ضروری است که به دلیل تعدد وظایف و مسئولیت های مراکز دانشگاهی در حوزه های آموزشی ، پژوهشی و علمی ، بسترهای متفاوتی برای تدوین استانداردهای اخلاق حرفه ای و همین طور برای مطالعه آنها وجود دارد [عزیزی ، ۱۳۸۹] . تعلیم و تربیت فراگیران در هر نظام آموزشی در چرخه ای از فرایند تدریس و یادگیری تحقق می یابد . به طوری که تحت تاثیر افکار سنتی ، در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی ، انتظار می رود بیشترین میزان یادگیری و تغییرات رفتاری دانشجویان در هنگام تدریس شکل گیرد . روش تدریس به عنوان یکی از مهمترین مولفه های برنامه درسی ابزاری مفید برای ایجاد یادگیری با معنا در یادگیرندگان است . هر اندازه استاد با روش های متفاوتی آشنا باشد ، ابزارهای متعددی را در اختیار خواهد داشت که بتواند توسط آنها محتوا و مواد دلخواه را در اختیار دانشجویان قرار دهد [زین آبادی و همکاران ، ۱۳۹۴] .

مفهوم شناسی و اهمیت اخلاق حرفه ای

موضوع اخلاق حرفه ای مدت زمانی است در کشور های مختلف و در گروه های شغلی و حرف مختلف مورد توجه قرار گرفته و تلاش هایی در جهت تدوین کدها و استاندارد های اخلاقی صورت گرفته است . دانشگاه ها نیز از ان جا که به مثابه ی پیشتازان حرکت های فرهنگی ، اجتماعی و سیاسی جوامع بوده و اعتقادات و باورهای حاکم بر آن ها ، دیر یا زود به کل جامعه تسری یافته و عرصه های تازه ای را به سوی آحاد مردم خواهد گشود ، از توجه به اخلاق حرفه ای بی نیاز نیستند . اخلاق حرفه ای به چگونگی رفتار ، ادب و عمل شخص هنگام انجام کار حرفه ای می پردازد . این کار می تواند مشاوره ، پژوهش ، تدریس ، نویسندگی ، طبابت یا هر شغل دیگری باشد . در واقع ، اخلاق حرفه ای مجموعه ای از اصول و استاندارد های سلوک بشری است که رفتار افراد و گروه ها در یک ساختار حرفه ای را تعیین می کند و مفهوم آن از علم اخلاق اتخاذ شده است . به عبارت دیگر ، مجموعه قوانین اخلاقی که از ماهیت حرفه یا شغل به دست آمده ، اخلاق حرفه ای نام دارد . هدف از اخلاق حرفه ای ، مسئولیت اخلاقی است که فرد در شغل خود دارد . مثلا پزشک به عنوان یک شخص حقیقی مسئولیت های اخلاقی دارد که بر گرفته از شغلی است که بر عهده گرفته است ، به گونه ای که اگر شغل دیگری می پذیرفت مسئولیت های اخلاقی وی تغییر می کرد . لذا هر شغلی به اقتضای حرفه ای ، مسئولیت های اخلاقی ویژه ای می آفریند . حرفه های گوناگون بر حسب میزان حساسیت و وظیفه ای که در خدمت به جامعه دارند معیار های اخلاقی متفاوتی دارند . آشنایی با این معیار های اخلاقی و پایبندی به آن ها در تعالی اخلاقی و حرفه ای افراد شاغل در یک نهاد و به تبع آن ارتقا جایگاه اجتماعی آن نهاد یا سازمان در جامعه و تاثیر گذاری آن بر افراد کمک می نماید [ایمانی پور ، ۱۳۹۱] .

نقش استاد در تربیت اخلاقی فراگیران

اصول اخلاق حرفه ای اساتید در دو بخش اصول اخلاقی تدریس و اخلاق فردی قابل بحث هستند . در مقوله ی اخلاق فردی ، فرض اخلاقی در مورد اساتید این است که به جهت دارا بودن نقش تعلیم و تربیت فراگیران ، در قیاس با سایر حرفه ها باید مزین به بالاترین سطح استاندارد های اخلاق فردی باشند چرا که در جایگاه استادی به عنوان الگوی عملی و انسانی دانشجویان ایفای نقش کرده و می توانند ارزش های اخلاقی را پیش از ورود آنان به محیط های کاری و زندگی اجتماعی به عنوان مبنای افکار ، تصمیمات و رفتار ، در آن ها نهادینه کنند . در واقع ، این مساله به نقش استاد در تربیت اخلاقی فراگیران بر می گردد . اعضای هیات علمی دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی به دلیل برخورداری از دانش و آگاهی بالا و نقش تاثیر گذاری که بر دانشجویان دارند از طریق رعایت حداکثر ی اصول و ارزش های اخلاق فردی می توانند موجبات انتقال ارزش های اخلاقی به دانشجویان و جامعه را فراهم آورند . [ایمانی پور ، ۱۳۹۱] .

اصول اخلاق آموزشی

به طور کلی در ارتباط با کارکرد آموزشی دانشگاه باید گفت رعایت اخلاقی آموزشی تضمین کننده سلامت فرایند یاددهی – یادگیری است در حقیقت ، ضوابط و ارزش های اخلاقی مرتبط با آموزش و یادگیری به این امر کمک می کند که حقوق دانشجویان در برخورداری از بهترین آموزش ها و شان یادگیری از یک طرف و شان و جایگاه علم و علم آموزی از طرف دیگر رعایت شود . دانشگاه ها و موسسات و محققین بسیاری از کشورها در راستای فراهم آوردن یک مجموعه از ضوابط و استانداردهای اخلاقی که همه ی افراد به آن معتقد باشند و افزایش پایبندی به اصول حرفه ای برای بخش آموزش به ویژه شاغلین حرفه معلمی یک مجموعه راهنما از کدهای اخلاقی تدوین کرده اند.

۱) شایستگی و اصالت تخصصی

در بر گیرنده موضوعاتی چون استفاده از مطالب به روز ، دقیق و شفاف مناسب درس مربوط در برنامه درسی دانشجویان ، اساتید دانشگاه باید خود را در سطح بالایی از موضوعات دانش نگه دارند .

۲) شایستگی و اثر بخشی آموزشی

استادی از نظر آموزش و تربیتی دارای شایستگی است که دانشجویان را با اهداف درسی آشنا می سازد ، متناسب با نتایج پژوهش ها از بهترین روش ها ی تدریس استفاده می کند ، به تفاوت های فردی دانشجویان توجه دارد و از روش های تدریس خود باز خورد می گیرد .

۳) پرداختن به موضوعات حساس

استاد با موضوعاتی که احتمالا برای دانشجویان حساس یا ناراحت کننده است در فضایی باز ، صادقانه و مثبت آن را بررسی می کند . بحث انسان گرایانه و عدم تحمیل دیدگاه در این مسائل از ابعاد این حوزه است .

۴) اهمیت دادن به فکر و توسعه دانشجویان

مسئولیت اصلی اساتید مشارکت در توسعه فکری و عقلی دانشجو حتی المقدور در حوزه تخصصی استاد و اجتناب از انجام رفتارهای نامناسب و تبعیض آمیز است . بر این اساس طراحی آموزش باید در راستای استقلال فکری ، تفکر انتقادی ، رفتار احترام آمیز ، تلاش و دلسوزی برای رشد عقل و هوش و نهایتا آماده سازی دانشجویان صورت گیرد .

۵) نداشتن رابطه دو گانه با دانشجویان

استاد برای اجتناب از تضاد منافع و جلوگیری از ایجاد دلبستگی که منجر به کاهش رشد دانشجو یا تبعیض از سوی او می شود وارد نقش روابط دو گانه با دانشجو نمی شود و از برقراری روابط غیر اخلاقی عاطفی و ارتباط بیش از حد با دانشجویان در خارج از کلاس دوری می کند . این اصل به معنای آن است که مسئولیت استاد برای حفظ روابط با دانشجویان بر اهداف آموزشی و شرایط آکادمیک متمرکز است .

۶) راز داری و حفظ اسرار دانشجو و محرمانه نکه داشتن آنها

استاد نمرات ، سوابق حضور و اطلاعات خصوصی دانشجویان را محرمانه تلقی می نماید . مگر آن که با اجازه دانشجو یا برای مقاصد آکادمیک قانونی و یا در شرایطی که عدم انتشار آنها باعث صدمه رساندن به دیگران می شود و نهایتا در صورت وجود زمینه هایی که نشر آن اطلاعات باعث رشد دانشجو به او باشد انتشارش بلامانع است .

۷) احترام و همکاری با همکاران

یک استاد دانشگاه احترام به خود و همکاران و دوری از تخریب یکدیگر با هدف پرورش استعدادهای دانشجویان را رعایت می کند . زیرا احترام و همکاری و مشورت با همکاران یکی از بهترین روش ها برای بهبود تدریس است .

۸) ارزشیابی صحیح و عادلانه از دانشجویان

اساتید نسبت به انجام اقدامات لازم برای تضمین آن که ارزشیابی از دانشجویان معتبر ، آگاهانه ، منصفانه و هماهنگ با اهداف آموزشی است . با توجه به اهمیت ارزشیابی عملکرد دانشجو در آموزش های دانشگاهی و در حیات فردی و شغلی او مسئولیت دارند و این امر در راستای اهداف درس و دریافت بازخورد مناسب و به موقع از دانشجویان در هنگام تدریس است .

۹) احترام به موسسه آموزشی و دانشگاه

یک استاد در راستای رشد و توسعه و احترام دانشجویان از قوانین ، اهداف ، سیاست ها و استانداردهای آموزشی موسسه ای که در آن به تدریس اشتغال دارد آگاهی داشته و آنها رامراعات می نماید [مومنین ، ۱۳۹۴] .

توجه ویژه به تربیت اخلاقی

توجه ویژه به تربیت اخلاقی مربیان نیز از شاخص های اخلاق حرفه ای معلمی است . معلمان مکتب خانه با رعایت اصل ساده زیستی ، پرهیز از فخر فروشی و تکبر تلاش داشتند از حیث اخلاقی ، برای عامه مردم و دانش آموزان الگو باشند ؛ افزون بر این ، تاکید بر آموزش متون اخلاقی باعث می شد تا آموزه های اخلاقی از همان ابتدا در اذهان کودک نقش ببندد . معلمان مکتب معتقد بودند کودکان می توانند مسائل اخلاقی و رفتاری را با زبان پند اندرز و داستان و حکایت درک کنند . بنابراین ، با چاشنی شعر و حکایت سعی در آموزش اموراخلاقی داشتند و در این امر نیز تا حدود زیادی موفق بودند ؛ چنان چه که بیشتر افراد مصاحبه شونده در این پژوهش ، آموزه های اخلاقی معلمان خود را به یاد دارند و یکی از علل ارتکاب کمتر به خطای خود را نیز همین نصیحت های دلسوزانه معلمان می دانند [میر خدایی و همکاران ، ۱۳۹۷] .

بستر های اخلاقی تدریس

در فرهنگ دینی و اسلامی معلمی به منزله شغل انبیا است و آموزش و تدریس فرایندی است که از طریق آن آدمی می تواند از جنبه های مختلف به کمال برسد . از این رو در دیرینه فرهنگ اسلامی ، اساس فرایند و فعل تدریس از یک بنیان اخلاقی محکمی برخوردار بوده است و معلمان و مدرسان می بایست از اصولی در ایفای نقش های حرفه ای خود تبعیت می کردند . تاملی در اندیشه ها و آثار مربیان بزرگ تعلیم و تربیت در کشورهای اسلامی موید این مطلب است . اما در مجامع علمی دامنه بحث بسترهای اخلاقی تدریس در سال های دهه نود به طور جدی مطرح و صاحب نظران زیادی در این حوزه ورود پیدا کرده اند . به عنوان مثال کلارک بیان داشته است که تدریس بیش از آن که تلاشی شیوه مند و فنی باشد یک مهارت و تکنیک اخلاقی است . او اضافه می کند که موضوعات اخلاقی در تدریس همیشه مطرح بوده و از ارزش ذاتی برخوردارند . از نظر کلارک تدریسی که متضمن مسئولیت اخلاقی است ، کاری مشکل ، پیچیده و گاهی اوقات نیز پر زحمت است که کسی هم قدر آن را نمی داند . در واقع تدریس اساسا یک بنگاه اخلاقی است که در آن بزرگسالان از بچه ها می خواهند در جهتی تغییر نمایند که توسط آنها انتخاب شده است . از نظر کامپبل قلمرو اخلاق در تدریس به عنوان یک حرفه اخلاقی ، در زمره ابعاد مثبت و غیر قابل انکار آن حرفه می باشد . این بعد به دلیل اهمیت بالایش و به دلیل آن که با دنیای تعلیم و تربیت پیوند ناگسستنی دارد ، علاقه و ذهن اندیشمندان ، محققان و کارشناسان این حوزه را به خود معطوف نموده است . لذا اغلب در تبیین علل سو گیری های هنجاری استادان دانشگاه ، مفروضاتی وجود دارد . بر پایه چنین براوردهایی در فرایندهای دانشگاهی صفات و ویژگی هایی چون آزادگی ، خود جهت یابی ، خود تنظیمی ، عزت نفس ، نوع دوستی و ... را به دانشگاهیان و اهل علم نسبت می دهند . بر این اساس است که جامعه به استادان

و علما به دلیل این که وجود خود را وقف تحصیل معروف و کشف حقیقت کرده اند ، اعتماد می کند . از نظر آندرسون و لویس چنین برداشتی سبب می گردد که استادان دانشگاه ، دانشمندان و پژوهشگران به عنوان افرادی متفکر ، تودار و قانع تصور گردند شاید به این دلیل است که از این گروه انتظار می رود که علاوه بر توانایی در تفکر انتقادی ، حل مسائل غامض و عمل در چارچوبی اصولیو منطقی ، و حفظ و ارتقای کارایی حرفه ای ، برای دیگران احترام قائل شده و بتوانند خود را با تغییرات جاری تطبیق داده و در فرایند یادگیری درگیری شوند . وان منن از زاویه دیگری به این قضیه نگریسته است . او بیان کرده است که طرف حساس زندگی در تدریس اغلب به طور نامعقولی مورد غفلت واقع می گردد . از دیدگاه وی اسانس و خمیر مایه آموزش و پرورش بیشتر یک فعالیت هنجاری است که به طور پیوسته از مربی انتظار دارد به شیوه ای صحیح ، خوب و یا مناسب عمل کند تا یک بنگاه تکنیکی و یا تولیدی . وان منن از واژه هنجاری برای نشان دادن این مطلب استفاده می کند که تدریس همانند نقش والدین همیشه با سوالاتی درباره ارزش ، ترجیح و اخلاقیات سروکار دارد و بر این باور است که معلمان باید از مجموعه ای از استاندارد هایی برخوردار باشند که راهنمای آنان در نیل به خوبی است [عزیزی ، ۱۳۸۹].

اخلاق حرفه ای استاد در تدریس

بسیاری از رفتارهای کارکنان در سازمان ها تحت تاثیر کدهای اخلاقی و اخلاق حرفه ای آنهاست . حاکمیت اخلاق حرفه ای در سازمان ، قادر است به میزان بسیار چشمگیری سازمان را در جهت کاهش تنش ها و موفقیت در تحقیق اثر بخش اهداف یاری نماید . امروزه داشتن اخلاق حرفه ای ، به عنوان یک مزیت رقابتی در سازمان مطرح می باشد . هر سازمانی دارای کدهای اخلاقی متناسب با ساختار حرفه های خود می باشد که اخلاق حرفه ای نام دارند . این کدها در وهله اول ، از ماهیت حرفه یا شغل به دست آمده است . در بیانی ساده می توان گفت که اخلاق حرفه ای یک رشته هنجارهایی است که مشخص می کند فرد در حرفه خود ، چه رفتارهایی را باید انجام دهد و از چه کارهایی باید اجتناب کند . آموزش عالی نیز نظامی حرفه ای است و استادان به عنوان افرادی که مسئولیت تعلیم و تربیت دانشجویان را بر عهد دارند باید از اصول اخلاقی حرفه خود آگاهی داشته و به آن پایبند باشند . اخلاق در همه ابعاد آموزش عالی گسترده شده است و حتی از حوزه مسئولیت های قانونی موسسات آموزش عالی نیز فراتر رفته است . امروزه استادان با مشکلات گسترده و بسیار پیچیده ای رو به رو هستند و تهیه و تدوین چارچوب های اخلاقی درست و مدرن ، کمک بسیار زیادی به آنها در ایجاد روابط درست با دانشجویان ، حل مشکلات و تصمیم گیری های اخلاقی می نماید . همچنین اخلاق حرفه ای در آموزش عالی مشخص کننده حدود و ثغور رفتار حرفه ای استادان است و رعایت آن تضمین کننده سلامت فرایند یاددهی – یادگیری است و موجب افزایش تعهد پاسخگویی آنها نسبت به نیازهای دانشجویان می شود . اخلاق در آموزش عالی که برخی آن را به اخلاق حرفه ای و شغلی تقسیم کرده اند ، عموما در چهار بعد آموزشی ، دانشجویی و مدیریتی مورد بررسی قرار می گیرد که بی شک یکی از مهمترین زمینه های آن مربوط به تدریس و رعایت اخلاق در آن است و وجود آن باعث افزایش اثربخشی در تدریس و افزایش یادگیری و امنیت روانی دانشجویان می شود . اخلاق و تدریس به طور ذاتی سازگار و به طور اجتناب ناپذیری در هم تنیده اند . اگر چه این موضوع که تدریس در میان سایر مشاغل به صورت یک حرفه مورد توجه قرار گیرد ، موضوع بحث انگیزی است ، اما نمی توان انکار کرد که دانشگاه ها در پی آنند شرایط حرفه ای واقعی ای را برای تدریس ایجاد کنند و استادان را ملزم به رعایت آنها نمایند . با توجه به این که روز به روز بر اهمیت و پیچیدگی حرفه تدریس اضافه می گردد ، خود استادان باید تضمین نمایند که رویه حرفه ای تدریس آنها با استاندارد ها انطباق داشته باشد . برای نیل به این استاندارد ها ، آنها نه تنها باید در کسب و توسعه ویژگی ها و صلاحیت های عمومی بکوشند ، بلکه نسبت به یادگیری مداوم در حرفه خود متعهد باشند ، برای تعمیق دانش خود تلاش کنند ، مهارت های تدریس خود را توسعه دهند و تدریس خود را با پیشرفت های تدریس هماهنگ نمایند [زین آبادی و همکاران ، ۱۳۹۴] .

نتیجه گیری

بی شک پذیرفتن نقش ، معلمی و استادی مسئولیت هایی به دنبال دارد . ایفای این مسئولیت ها مستلزم رعایت استاندارد های حرفه ای است . برجسته ترین عنصر این استانداردهای اخلاق حرفه ای می باشد . از آنجا که حرفه استادی و تدریس اصولا ماهیت اخلاقی داشته و رعایت استانداردهای اخلاقی به منظور رسیدن به نتایج بهتر امری حتمی است . لذا در دهه های اخیر اغلب کشورهای جهان به این اصل توجه نموده ، و مبانی و بسترهای اخلاق معلمی و اصول آموزش و تدریس را در قالب کدها و منشور و استاندارد های اخلاقی و حرفه ای تدوین نموده اند . نتایج به دست آمده از این مطالعه نشان می دهد پررنگ ترین و اساسی ترین کارکرد دانشگاه ها آموزش است و اساتید نقش بی بدیلی در آن دارند .

منابع

۱ – امیری و همکاران ، ۱۳۸۹ ، اخلاق حرفه ای ؛ ضرورتی برای سازمان .

۲ – زین آبادی و همکاران ، ۱۳۹۴ ، رفتار شهروندی در تدریس : تاملی بر نقش پیش بین اخلاق حرفه ای استاد ، دو فصلنامه مطالعات برنامه درسی آموزش عالی ، سال ۶ ، شماره ۱۱ .

۳– عزیزی ، نعمت اله ، ۱۳۸۸ ، اخلاق حرفه ای در آموزش عالی تاملی بر راهبرد های بهبود استاندارد های اخلاقی در آموزش های دانشگاهی .

۴ – میرخدایی و همکاران ، ۱۳۹۷ ، اخلاق حرفه ای معلمی در مکتب خانه ؛ پژوهشی پدیدار شناسانه بر اساس تجربه ی زیسته شاگردان مکتب خانه ، دو فصلنامه علمی – پژوهشی تربیت اسلامی ، س ۱۳ ، ش ۲۷ ، صفحات ۱۰۱ – ۱۱۴ .

۵– مومنین ، رضا ، ۱۳۹۴ ، اخلاق حرفه ای .

۶– ایمانی پور ، معصومه ، ۱۳۹۱ ، اصول اخلاق حرفه ای در آموزش ، مجله ایرانی اخلاق و تاریخ پزشکی ، دوره ی پنجم ، شماره ی ۶ .